

SUOMU

SUOMALAINEN KALASTAJA

MUISTATHAN
KALASTUSKORTTISI
LEHDEN
TAKASIVULLA!

SELVIITYJÄT

TENON LOHI OSAA SOPEUTUA

KALASTONHOITOMAKSUT
AUTTAVAT HANKEAKTIIVEJA

KENELTÄ VOI KYSYÄ
KALASTUSASIOISTA?

VASTUULLISUUSVINKIT
PYYDYSKALASTAJALLE

KALATALOUSAUKEET
TOIVAT IHMISET YHTEEN

20
Kuinka löytää kalastusluvan myyjä?

KALASTONHOITOMAKSU MAHDOLLISTAA PALJON3
Pääkirjoituksesta selviää, mitä kaikkea sinunkin kalastonhoitomaksullasi tehdään.

TENON LOHI ON SELVIYTYJÄ ...4
Tenajoella on useita erilaisia lohikantoja – ja se on erittäin hyvä, tiedävät Luonnonvarakeskuksen tutkijat.

VINKKEJÄ VASTUULLISELLE PYYDYSKALASTAJALLE8
Tiedätkö, kuinka voit omilla valinnoillasi vaikuttaa kalojen ja kalastuksen tulevaisuuteen?

AINA SAA KYSYÄ10
Asiantuntijat ja asiakaspalvelijat osaavat neuvoa sekä tyypillisissä että erikoisemmissä kalastuspulmissa.

PYYNTIMITAT JA RAUHOITUSAJAT12

HYVÄÄ TYÖTÄ HANKKEISSA14
Kalastonhoitomaksuilla mahdollistetaan esimerkiksi kutupaikkaselvitystä ja kalastuksenvalvontaa.

KALASTONHOITOMAKSU PALAUTUU KALASTAJIEN ILOKSI17
Avustuksia haetaan paljon paikallisen toiminnan järjestämiseen, mikä ilahduttaa ELY-viranomaista.

KALATALOUSALUE ON KESKEINEN KALASTONHOITAJA18
Uusilla kalatalousalueilla lainsäädäntöä tuodaan käytäntöön, kertovat isännöitsijät.

KUINKA LÖYTÄÄ KALASTUSLUVAN MYYJÄ?20

KALASTUSUUTISIA21
Tietämisen arvoisia pöytäkirjoja lainsäädännöstä, hallinnosta, palveluista, tutkimuksista, julkaisuista ja tapahtumista.

MUISTA KALASTUSKORTTISI TAKAKANNESSA
S. 24

Mikä on Suomi?

Suomi-lehti ilmestyy kerran vuodessa ja jaetaan kevästä syksyyn kalastajille, jotka ovat kuluvan vuoden aikana maksaneet koko vuoden kalastonhoitomaksun. Lehden takakannessa on saajan henkilökohtainen kalastuskortti.

Suomi-lehdessä kerrotaan kalastonhoitomaksun käyttökohteista, vastuullisesta kalastuksesta ja kalatalouden ajankohtaisista aiheista. Lehden ovat tehneet julkishallinnon ja kalastusjärjestöjen toimijat yhdessä.

Kannen kuva: Pekka Tuuri

“

KALASTONHOITOMAKSUT ON KORVAMERKITTY KALATALOUDEN EDISTÄMISEEN.

Kalastonhoitomaksu mahdollistaa paljon

JUHA S. NIEMELÄ
YLIJOHTAJA, LUONNONVARAOSASTO, MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

OLET MAKSANUT kalastonhoitomaksun vuosimaksun ja siitä kiitokseksi saat tämän Suomi-lehden.

Kalastonhoitomaksun maksaminen ei ole vapaaehtoista vaan lakiin perustuva velvollisuus kaikille 18–64-vuotiaille, jotka kalastavat muutoin kuin onkimalla, pilkkimällä tai silakkaa litkaamalla. Haluamme tässä lehdessä kertoa maksun maksajille esimerkiksi hanke-esittelyillä, mitä kaikkea hyvää maksuvaroilla tehdään.

Suomessa olisi huomattavasti vähemmän kalakantojen ja kalastajien hyväksi tehtyjä kehittämishankkeita, jos meillä ei olisi

kalastonhoitomaksua. Monet paikalliset kehittämishankkeet ovat riippuvaisia kalastonhoitomaksuista saaduista avustuksista.

Kalastonhoitomaksut eivät mene valtion kassassa normaaliin verokertymään. Niistä kertyvät tulot on merkitty valtion talousarvioon ns. korvamerkittynä varoina kalatalouden edistämiseen. Kalastuslain mukaan varoja voidaan käyttää vapaa-ajankalastusta ja kalavesien hoitoa edistäviin hankkeisiin, kalatalousalueiden toimintaan, neuvontapalveluiden järjestämiseen, vesialueen omistajille maksettaviin korvauksiin sekä maksun kanto- ja rekisterikuluihin.

Kehittämishankkeissa on viime vuosina ollut painopisteenä luontaisten kala- ja rapukantojen monimuotoisuuden sekä vaelluskalojen elinkierron turvaaminen, kalastusharrastuksen edistäminen sekä kalastuksen valvonta.

Kaikki edellä mainitut käyttötarkoitukset edistävät kalataloutta ja parantavat kalatalousalan toimijoiden mahdollisuuksia palvella kalastajia ja hoitaa kalakantoja. Myös tämä lehti on rahoitettu kalastonhoitomaksuilla. Toivomme sinulle kiintoisia lukuhetkiä Suomen parissa!

SUOMU
SUOMALAINEN KALASTAJA

3. vuosikerta,
ilmestymispäivä 15.4.2019

TOIMITUSSIIHTEERI
Laura Ticklén,
Metsähallitus, 040 480 6832
laura.ticklen@metsa.fi

TOIMITUSKUNTA
Maa- ja metsätalousministeriö
Eija Kirjavainen
Roni Selén
Päivi Kari

Metsähallitus
Aku Ahlholm

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Teemu Hentinen
Mikko Koivurinta
Markus Huolila
Hannu Salo

Luonnonvarakeskus
Kaisa Nieminen

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry
Jaana Vetikko

Kalatalouden Keskusliitto
Tapio Gustafsson
Malin Lönnroth

Suomen sisävesiammattikalastajien liitto ry
Juha Piilola

ULKOASU
KMG Turku

PAINO
PunaMusta

PALAUTELOMAKE JA LEHTIARKISTO
Eraluvat.fi/Suomu

OSOITELÄHDE
Metsähallituksen erä lupien asiakasrekisteri (kalastonhoitomaksurekisteri)

TENONJOKI

◀ **TENON** ei nouse vain yhdenlaista lohta, vaan yli kolmekymmentä perimältään hyvinkin erilaista kuningaskalaa kotijoesta riippuen. Tämä perimän vaihtelu on hyvä asia tulevaisuuden varalle.

▼ **LUONNONVARAKESKUKSEN** tutkimusprofessori Jaakko Erkinaro on tutkijauransa aikana saanut seurata lohien evoluutiota aitiopaikalta.

TENON LOHIKANTOJEN SEURANTA

- ▶ Lohenpoikasten määrä lasketaan vuosittain sähkökalastamalla Tenon, Utsjoen ja Inarijoen pääuomilla.
- ▶ Saadun saaliin määrät kirjataan ylös yhdessä lupa- ja kalastajamäärien kanssa.
- ▶ Kerääjäverkoston avulla saaliskaloista otetaan suomenäytteet talteen.
- ▶ Nousevia emolohia ja laskevia vaelluspoikasia tarkkaillaan videokuvaamalla.
- ▶ Kutukalojen määrä lasketaan sukeltamalla.

TENON LOHI ON SELVIYTYJÄ

TEKSTI JA KUVAT TUOMO PIRTTIMAA

TENON VARRELLA, UTSJOEN KYLÄN KOHDALLA, NÄHTIIN VIIME KESÄNÄ JOTAIN ENNENNÄKEMÄTÖNTÄ: UIMAREITA OLI JOELLA ENEMMÄN KUIN LOHEN KALASTAJIA. SOUTAJIEN SIJASTA JOELLA KELLUI LAPSIA UIMAPATJOILLA JA TRAKTORIN SISÄRENKAILLA. VEDEN LÄMPÖTILA OLI HISTORIAALLISEN KORKEAT 21 ASTETTA. TUNTURIHUIPUILTA OLI LUMI LOPPUNUT, ENÄÄ KYLMÄT PUROT EIVÄT VILENTÄNEET ISON UOMAN VETTÄ.

–Tuollainen veden lämpötila on kovaa leikkiä lohelle, sanoo lohitutkija **Jaakko Erkinaro** Luonnonvarakeskuksesta. Kuiva ja kuuma kesänä huonontaa lohien selviytymistä joka suunnasta.

– Lämpimässä kalan hapen kulutus kasvaa, mutta vedessä happea on entistä vähemmän. Herkkyys loisten ja tautien vaikutuksille kasvaa, vähässä vedessä vaellus vaikeutuu, poikastuotantoalueet ovat kuivina ja poikaset pakkautuvat entistä pienempään tilaan, Erkinaro luettelee.

Vaikka edellinen kylmä sadekesä olikin toista maata, lohta ei lohduta, jos keskimääräisesti kaikki on hyvin. Poikkeuksellinen hellekesä on esimerkki muutoksesta, johon lohienkin on yritettävä sopeutua. Hyvä uutinen on se, että perimältään harvinaisen monimuotoinen Tenon lohi saattaa siihen pystyä. On mahdollista, että muuttuviin olosuhteisiin sopeutuminen on jo käynnissä.

Mailman monipuolisin lohi

Maailman lohikantojen joukossa Tenon lohi on perimältään todellinen erikoisuus. – Tenossa on noin kolmekymmentä sivujokea tai sivujoen sivujokea, joissa on kaikissa geneettisesti eriytynyt lohikantansa. Osa on perimältään hyvinkin paljon erilaisia toisiinsa nähden ja nämä kannat ovat myös pysyneet erillään, Jaakko Erkinaro sanoo. Tutkija pystyy toteamaan tämän asian vakaumuksen syvällä rintanaan, sillä Tenon lohesta on jo yli 40 vuoden mittainen suomuarkisto.

Tällainen geneettinen monimuotoisuus on harvinaista. Esimerkiksi Norjan rannikon 450 lohijoesta ei löydy kahden eri joen lohien välillä yhtä suurta eroa kuin Tenolla kahden sivujoen lohilla. Tämä monimuotoisuus on hyvä asia, Erkinaro painottaa.

– Erilaisiin olosuhteisiin sopeutuneilla lohilla on enemmän pelivaraa muutoksiin – vaikkapa ilmastonmuutokseen.

Mistä Tenon lohien monipuolinen perimä sitten on peräisin? Siihen tutkijat eivät osaa antaa vastausta.

– Erilaiset olosuhteet sivujokien kesken – no niin on monella lohella muuallakin.

Kuningaskalan jälkeläisiä etsimässä

Tutkimusteknikko **Matti Kylmäaho** heittää sähkökalastuslaitteen katon ala-virtaan ja nykäisee aggregaatin käyntiin. Jaakko Erkinaro tarttuu haaviin ja ojentaa toisen harjoittelija **Mikko Kytökorvelle**. Alkaa kolmen miehen tiukka yhteispeli: Kylmäaho pyöryttelee pohjan kivenkolot sähkösilvällä, anodilla, ja tainnuttaa kalat, Erkinaro ja Kytökorpi nappaavat jokaisen virran mukana pyörähtävän poikasen haaviin ja sieltä vesiämpäriin. Mutu, simppe, lohi, Erkinaro luettelee saalista. Pienimmät napatut poikaset ▶

TENOON NOUSEVAN LOHEN KOKO JA KUTSUMANIMI

riippuvat meressä vietetystä ajasta. Lohen poikaset kasvavat joessa 3-5 vuotta ennen merivaellusta. Kudulle nousevan kalan kokonaisuus on yleisimmin 4-8 vuotta. Viisi merivuotta ennen kudulle nousua on Tenon erikoisuus ja koko maailman lohien joukossa hyvin harvinaista. (Painorajat ovat suuntaa-antavia, eri sivujokien lohet kasvavat eri tahtia.)

I MERIVUOSI

1-3 kg
TITTI

2 MERIVUOTTA

4-6 kg
LOHIJALKA

3 MERIVUOTTA

7-14 kg
LOHI

4 MERIVUOTTA

15-25 kg
LOHI

5 MERIVUOTTA

+25 kg
LOHI

ovat vain nelisenttisiä.

Tunnin työn jälkeen sähkön hetkeksi tainnuttavat poikaset on laskettu ämpäristä ja kosken niskan poikastuotanto Sopuliharjun kohdalla on päätynyt paperille.

Noin 60 neliömetrin alalta löytyi muutamien kymmenien simppujen ja mutujen lisäksi seitsemän edellisenä keväänä kuoriutunutta lohien poikasta, keskimäärin viisisenttisiä, ja neljä isompaa, isoin nelitoistasenttinen. Se lähtee jo seuraavana kesänä mereen kasvamaan.

– Ei mikään hirveän kova tulos, mutta näyttää sen, että on täälläkin lohi kutenut, Erkinaro sanoo. Parhaassa A1-luokan kutupaikassa, kuten esimerkiksi Utsjoen kylän pinnassa, hotellin rannassa, samalta alueelta löytyisi sata poikasta.

– Odotukset täällä Ylä-Utsjoella eivät olekaan korkealla. Pitkään aikaan täältä ei ole saatu suuria poikastiheyksiä. Poikastuotantoalueet ovat vähän turhan isokivisiä ja tiivispohjaisia.

Isot kivet ovat este varsinkin pienemmillä lohille, mutta eivät isomille.

– Oikein isot lohimammat siirtelevät pääkallon kokoisia kiviä pyrstöllään, Erkinaro havainnollistaa.

Ylä-Utsjoki onkin aikanaan ollut kaikista suurimpien lohien kotia. Ikävä kyllä kanta kävi 1980-luvulla todella pienenä. Varsinkin norjalaisten ajoverkkokalastus merellä valikoi saaliiksi isoa kalaa ja Utsjoen kutukanta kävi todella pienenä. Tämä johti siihen, että Utsjoen kalat kutivat ristiin jonkun toisen joen lohien kanssa.

– Perimä muuttui, maallikon kielellä sanottuna kalat pienenivät.

Entistä harvempi kala kantaa ison kalan geeniiä.

Samoja geenejä ihmisen kanssa

Tenon lohi kasvaa joissa ja pienissä puroissakin, kunnes noin 15-senttisenä se suuntaa merelle. Siellä, syönnösalueella, vietetty aika ratkaisee, minkä kokoisena se lähtee kudulle: onko se yhden kesän syönyt 1–3-kiloinen titti vai neljän, jopa viiden merivuoden kasvattama, yli 20-kiloinen ”oikea” lohi. Viisi merivuotta on Tenon lohien erityispiirre: sellaista ei tavata juuri missään muualla maailmassa.

Syy siihen, miksi jokin kalayksilö viihtyy meressä vain vuoden ja toinen viisi vuotta, askarrutti tutkijoita pitkään. Vas-

taus löytyi kun suomalaiset ja norjalaiset kala- ja geenitutkijat yhdistivät voimansa.

Löytyi ison kalan geeni. Jos lohella on tämä geeni, se ei kiirehdi kutemaan aikaisin vaan viipyy ja kasvaa merellä kunnon mittoihin.

– Ihmisellä on tämä sama geeni. Meillä se määrittelee murrosiän alkamisen.

Eli saman asian, sukukypsyyksiän. Emme me loppujen lopuksi ole kalojen kanssa niin kovinkaan erilaisia, lohitutkija ilahtuu.

Suomuarkisto karttuu

Utsjoen rantapenkalla tutkimusteknikko Matti Kylmäaho poimii ämpäristä sähkökalastetun poikasen toisensa jälkeen, ilmoittaa Erkinarolle kalan lajin ja pituuden ja nakkaa sen takaisin jokeen.

Lohen poikaset saavat myös luovuttaa pyrstönsä etupuolelta muutaman suomun ennen pulahtamistaan takaisin Utsjokeen. Ne päätyvät jatkoksi yli 40 vuoden ajalta kerättyyn Tenon lohien suomuarkistoon, todelliseen tutkijoiden aarrearkkuun. Koko ajan tieteen edistyessä ja tekniikan kehittyessä niistä päästään tutkimaan aina uusia asioita – kuten esimerkiksi ison lohien geeniiä.

Pitkäaikainen suomuarkisto osoitti senkin ikävän tiedon, että valitettavasti ison lohien geeni on käynyt vuosikymmenien mittaan harvinaisemmaksi.

Erkinaron mukaan yksi syy voi olla ison lohien valikoiva kalastus merellä, mutta myös muita syitä voi olla olemassa.

– Muutoksia tapahtuu, osa on peräisin suoraan ihmisestä, mutta kyse voi olla myös ympäristöön liittyvistä paineista. Voi olla, että olosuhteiden huonontuessa pienempi lohi selviää paremmin.

Lämpimän ja vähän veden kesä on yksi muuttuja, olosuhteet ja niiden muutokset merellä ovat toinen. Ehkä isoksi kasvaminen ei enää olekaan lajin kannalta edullista.

Onko Erkinaro ajatellut, että hän on tutkijana aitiopaikalla seuraamassa lajinvalinnan etenemistä, evoluutioprosessia?

– On se käynyt mielessä. Yhden tutkijan työuran aikana, 40 vuodessa, on saattanut jo tapahtua pieni muutos.

Tenon lohien kannalta on ratkaisevaa se, mitä tapahtuu seuraavien 40 vuoden aikana. ■

VIISISENTTISESTÄ poikasesta ja 60-senttisestä tittistä otetut suomunäytteet päätyvät samaan paikkaan, Luonnonvarakeskuksen suomuarkistoon. Koossa on näytteitä yli 40 vuoden ajalta, joten se on varsinainen tutkijoiden aarrearkku. Poikasesta otetusta näytteestä voidaan geenitutkimuksella selvittää vaikkapa se, minkä kokoisena kala palaa mereltä jokeen kutemaan, jos siihen saakka selviää hengissä: kaksikiloisena tittinä vai kaksikymmenkiloisena "oikeana" lohena.

SÄHKÖKALASTUS lisääntymispaikoilla on sähkökää hommaa. Kalat tainnutetaan ja haavitaan ämpäriin. Mittaamisen ja suomujen näytteenoton jälkeen kalat lasketaan takaisin jokeen.

TEKSTI KIMMO PÖRI

Vinkkejä vastuulliselle PYYDYSKALASTAJALLE

KALASTONHOITOMAKSUISTA KERTYVILLÄ VAROILLA HUOLEHDITAAN KALASTUKSEN KESTÄVYYDESTÄ LAAJAMITTAISESTI, MUTTA JOKAINEN KALASTAJA VOI MYÖS OMILLA TOIMILLAAN VAIKUTTA SIIHEN, ETTÄ KALOJA RIITTÄÄ KALASTETTAVIKSI TULEVAISUUDESSAKIN.

“

TORJU ILMASTON-
MUUTOSTA JA
ROSKAAMISTA,
TUE VESISTÖJEN
LUONTAISTA MONI-
MUOTOISUUTTA.

Kuva: Kimmo Ervola

“

MERKITSE
PYYDYKSESI
SELVÄSTI.

Kuva: Marja-Leena Häntä / Vastavalo

“

KALASTA
MONIPUOLISESTI,
MUTTA VAIN
TARPEESEEN
JA SÄÄNTÖJÄ
NOUDATTAEN.

Kuva: Pirjo Koistinen / Vastavalo

Tavallinen kalastaja voi tehdä yllättävän paljon pieniä tekoja kalakantojen hyväksi. Eivätkä hyvät neuvot ole edes kalliita.

Filosofian tohtori **Erkki Lahti** on väitellyt muikkujen lisääntymiseen ja kasvuun vaikuttavista tekijöistä, ja hänen vinkkejään voi jokainen helposti soveltaa omilla kalareissuillaan.

– Kalasta vain sen verran, minkä tarvitset, hän muistuttaa heti aluksi.

Pohjois-Savon TE-keskuksen kalatalouspäällikkönä pitkään toiminut, nyt jo eläköitynyt Lahti tietää, mistä puhuu. Kala-asiat ovat edelleen lähellä hänen sydäntään, ja veri vetää pyyntivesille vuoden ympäri.

Elinympäristöt kuntoon

Kalavesien hoito on Suomessa ollut Lahden mielestä hyvin istutuskeskeistä pitkään. Uudessa kalastuslaissa on täysin toisenlainen lähtökohta.

– Tulevaisuudessa pyritään kalakantojen luontaiseen lisääntymiseen, Lahti valottaa ajattelutapojen muutosta.

– Tämä edellyttää, että kalojen elinympäristö etenkin niiden lisääntymisalueilla on kunnossa.

Useimmilla kalalajeilla esiintyy Lahden mukaan ainakin jonkinasteista luontaista kantojen vaihtelua. Erityisen voimakasta se on muikulla.

– Sillä voi välillä olla suoranaisia katoja.

Muikkukantojen heilahtelu puolestaan voi heijastua ravintokilpailun kautta myös kuore- ja siikakantoihin.

Vaelluskalojen kannat ovat heikentyneet huomattavasti vuosikymmenten saatossa etenkin vesistöjen patoamisten, säännöstelyn ja virtavesien perkaamisten vuoksi.

Valon kajoa kuitenkin on näkyvissä, sillä erilaiset elinympäristöjen parantamistoimet, kuten koskien kunnostukset ja kalastuksen säätely, vievät kehitystä hyvään suuntaan.

– Ilmaston ja vesistöjen lämpeneminen aiheuttaa tosin jatkossa lajisuhteiden vinoutumista.

– Ilmastonmuutosta ja vesistöjen rehevöitymistä voi jokainen torjua omilla pienillä teoillaan, Lahti kannustaa. Muitakin huolenaiheita on. Vesistöihin päätyvä mikromuovi on Lahden mukaan ongelma jo nyt. Muovi sitoo vedessä haitallisia kemikaaleja, joita joutuu kaloihin ja lopulta myös ihmisiin.

– Ahventen poikasten on todettu syövän mieluummin muovihukkasia kuin eläinplanktonia. Tällöin niiden maha ja suolistot tukkeutuvat.

Pyyntitavoilla on väliä

Mökkiläisten ja satunnaisten kalastajien kannattaa Lahden mukaan käyttää mahdollisimman erilaisia pyydyksiä sekä

kalastaa eri tavoin, jolloin saalis jakautuu tasaisesti eri lajien kesken.

– Katiska on erinomainen pyydys.

– Kokemuksen karttuessa sillä saa saaliiksi useita eri lajeja riittävästi, Lahti tietää.

Verkkokalastajan täytyy Lahden mukaan noudattaa tunnollisesti vesialueen omistajan tai kalatalousalueen suosituksia ja määräyksiä silmäkokojen suhteen.

– Liian tiheät verkot voivat aiheuttaa suoranaista tuhoa, hän perustelee.

– Hyvillä kuha- tai taimenvesillä on syytä käyttää tarpeeksi harvoja verkkoja.

Riittävän suurella verkkojen silmäkoolla on saatu kuhakannat vahvistumaan monissa järvissä, kun kalojen on annettu kasvaa sukukypsiksi ennen pyyntiä.

– Saaliskalojen keskikoko on samalla kasvanut.

Kuhien kutuaikaisesta pyynnistä tai talvehtimissyvänteiden verkottamisesta Lahti ei ole erityisen huolissaan.

Niistä kannattaa hänen mielestä pidättäytyä ainakin silloin, jos vesistöissä on vähän tällaisia paikkoja suhteessa koko pinta-alaan.

– Uhanalaisten lajien, kuten taimenen ja järvilohen, kalastus syksyllä kutuaikaan virtavesissä on jo asetuksen mukaan ehdottomasti kiellettyä, Lahti muistuttaa. ■

TEKSTI JAANA TAPIO

AINA SAA KYSYÄ

JOS KALASTUSLUVAT, PYYDYSTEN PAIKAT TAI MUUT KALASTUKSEEN LIITTYVÄT ASIAT ARVELUTTAVAT, VASTAUS LÖYTYY USEIN NOPEASTI KALASTUSALAN NEUVONTAJÄRJESTÖISTÄ JA METSÄHALLITUKSEN ERÄPALVELUISTA, JOISSA VASTATAAN KALASTUKSEN KANSSA TEKEMISISSÄ OLEVIENTÄ PULMIIN.

PETTER NISSÉNIN mukaan Suomen Vapaa-ajankalastajien tavoitteena on, että tärkeimpien kalastusalueiden koski- ja virtapaikat saataisiin jossain vaiheessa merkittyä maastoon.

KOSKI- JA VIRTAPAIKKOJEN RAJAT MIETITYTTÄVÄT KALASTAJIA

PETTER NISSÉN

Kalatalousasiantuntija
Suomen Vapaa-ajankalastajien
Keskusjärjestö

”Järjestömme tavoite on edistää vastuullista vapaa-ajankalastusta. Neuvomme ihmisiä kalavarojen kestäväan käyttöön ja monipuoliseen hyödyntämiseen. Annamme vinkkejä kalastusasioissa ja esimerkiksi nostamme aika ajoin esiin tiettyjä uhanalaisia kaloja, jotta kantoja ei liikakalastettaisi. Valtakunnalliseen keskusjärjestöömme kuuluu kolmetoista alueellista vapaa-ajankalastajapiiriä. Henkilöjäseniä on noin 40 000, mutta meihin voi ottaa yhteyttä rohkeasti ja kysyä neuvoja, vaikka ei olisiakaan jäsen, koska palvelemme kaikkia kalastajia.

Kalastonhoitomaksuun liittyvien kysymysten lisäksi meiltä kysytään usein esimerkiksi vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueitten määrittelystä. Kalastuslaisissa maksuttomaksi yleiskalastusoikeudeksi määriteltä onkiminen ja pilkkiminen ei koske vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita. Usein kalastajat eivät tiedä,

missä koski- ja virta-alue alkaa ja missä päättyy. Nykyään on olemassa viranomaisten ylläpitämä Kalastusrajoitus.fi-palvelu, jossa vaelluskalavesistöt on merkitty karttaan punaisella. Palvelussa on kuitenkin aina merkitty koko vesistö, esimerkiksi joki, eikä sieltä voi katsoa, missä osassa jokea saa onkia ja pilkkiä ja missä ei. Neuvomme kalastajia, että virtapaikaksi tulkitaan sellainen, jossa vesi virtaa silmin havaittavasti alavirtaan päin tai virtapaikan ylävesi on alavettä ylempänä.

Aina välillä tulee vastaan erityisen hauskoja kysymyksiä. Monesti ne liittyvät siihen, että halutaan kiertää lakia. Kollegalle oli juuri tullut kysymys, että voiko silakkalitkalla pyytää ahvenia maksutta sisävesillä, silakan litkaushan on yksi maksuttomista yleiskalastusoikeuksista. Laissa kyllä nimenomaan sanotaan, että litkalla voi pyytää maksutta silakkaa. Suurin osa meiltä neuvoa kysyvistä on keski-ikäisiä ylittäneitä. Olisi ensiarvoisen tärkeää, että vanhemmat ja isovanhemmat voisivat myös nuoria kalalle ja siirtäisivät osaamista tuleville sukupolville. Toisaalta nuoret kalastajat etsivät usein vastauksia itsenäisesti netistä, ja heitä palvelemmekin useiden ylläpitämiemme nettisivujen avulla.”

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö

050 597 4933 (ma–to 9–16)
vapaa-ajankalastaja@vapaa-ajankalastaja.fi
www.vapaa-ajankalastaja.fi
www.ottiopas.fi
www.fisuun.fi

TAPIO GUSTAFSSON kertoo, että Kalatalouden Keskusliitosta löytyy asiantuntijoita vaikeidenkin kalastusaiheisten kysymysten ratkomiseen.

SOPU ANTAA SIJAA KALAPAIKOILLA

TAPIO GUSTAFSSON

Tiedottaja
Kalatalouden Keskusliitto

”Vaikka Kalatalouden Keskusliitto on vesialueiden omistajien, osakaskuntien ja kalatalousalueiden etujärjestö, neuvomme myös kaikkia kalastajia. Vesialueiden omistajat ovat myös kalastajia. Toimenkuvaamme kuuluu myös kaupallisen kalastuksen sekä kotimaisen kalan ruokakäytön edistäminen. Liiton jäsenjärjestöjä ovat maakunnalliset kalatalouskeskukset ja kalastajaliitot kaikkialla Suomessa.

Yleisin yksittäinen meille tuleva kysymys on se, tarvitseeko maksaa kalastonhoitomaksua, jos täyttää samana vuonna 65 vuotta. Lain mukaan kalastonhoitomaksusta vapautuu vasta sinä päivänä, kun täyttää 65. Meiltä kysytään paljon myös

erityisesti vesialueiden omistukseen, osakaskuntiin tai kalatalousalueisiin liittyviä kysymyksiä. Meillä on sitä varten lakimies, joka vastaa hankaliinkin kysymyksiin. Tämän vuoden kuumien asiain se, että vuoden alusta entisten kalastusalueiden tilalle tulivat kalatalousalueet. Kyseessä on iso muutos, ja neuvontaa tarvitaan paljon.

Joskus kesäisin kysellään siitä, miten lähelle toisen mökkirantaa saa asettaa pyydyksiä tai mennä onkimaan. Lähettääsin kaikille kalastajille terveisiä, että sopu sijaa antaa. Näissä tilanteissa kannattaa käyttää maalaisjärkeä ja miettiä itse, kuinka lähelle antaisi toisen tulla omaa mökkirantaansa, koska laki ei anna tarkkoja ohjeita metrimäärästä. Sopuisa käytös on tärkeä ohje myös kalastajien ja muiden vesilläliikkujien sekä toisaalta eri kalastajaryhmien välillä.”

RITVA AHO Metsähallituksesta sanoo, että tiedot kalastusasioista pysyvät ajan tasalla asiakaspalvelijoiden koulutuksella ja tiiviillä yhteistyöllä eräsuunnittelijoiden kanssa.

TARKISTAMME LUPATARPEEN KARTTAPALVELUSTA

RITVA AHO

Palvelupäällikkö
Metsähallitus, Eräpalvelut

”Meiltä kysytyt kysymykset liittyvät usein valtion vesiin, mutta paljon tiedustellaan myös yleisesti kalastukseen liittyen. Myymme kalastuslupia Metsähallituksen hallinnassa oleville vesille, ja Eräluvut.fi-verkkokaupassamme voi maksaa myös kalastonhoitomaksun. Toimin valtakunnallisen myyntitiimin vetäjänä, jonka vastaajat sijaitsevat eri puolilla Suomea. Lisäksi asiakkaat voivat käydä luontokeskusten asiakaspalveluissa paikan päällä asioimassa.

Useimmiten soittajalla on mielessään jokin tietty järvi tai joki, johon on me-

nossa kalastamaan ja kysyy, minkälainen lupa sinne pitää olla. Meillä on käytössä karttapalvelut, joista tutkimme alueita ja tarkistamme lupatarpeen. Metsähallituksen eräille vapakalastuspaikoille tarvitaan kalastonhoitomaksun lisäksi erillinen vapalupa. Kalastonhoitomaksun lisäksi tarvitaan myös lupa pyydyskalastukseen, usean vavan kalastukseen tai ravustukseen valtion vesillä.

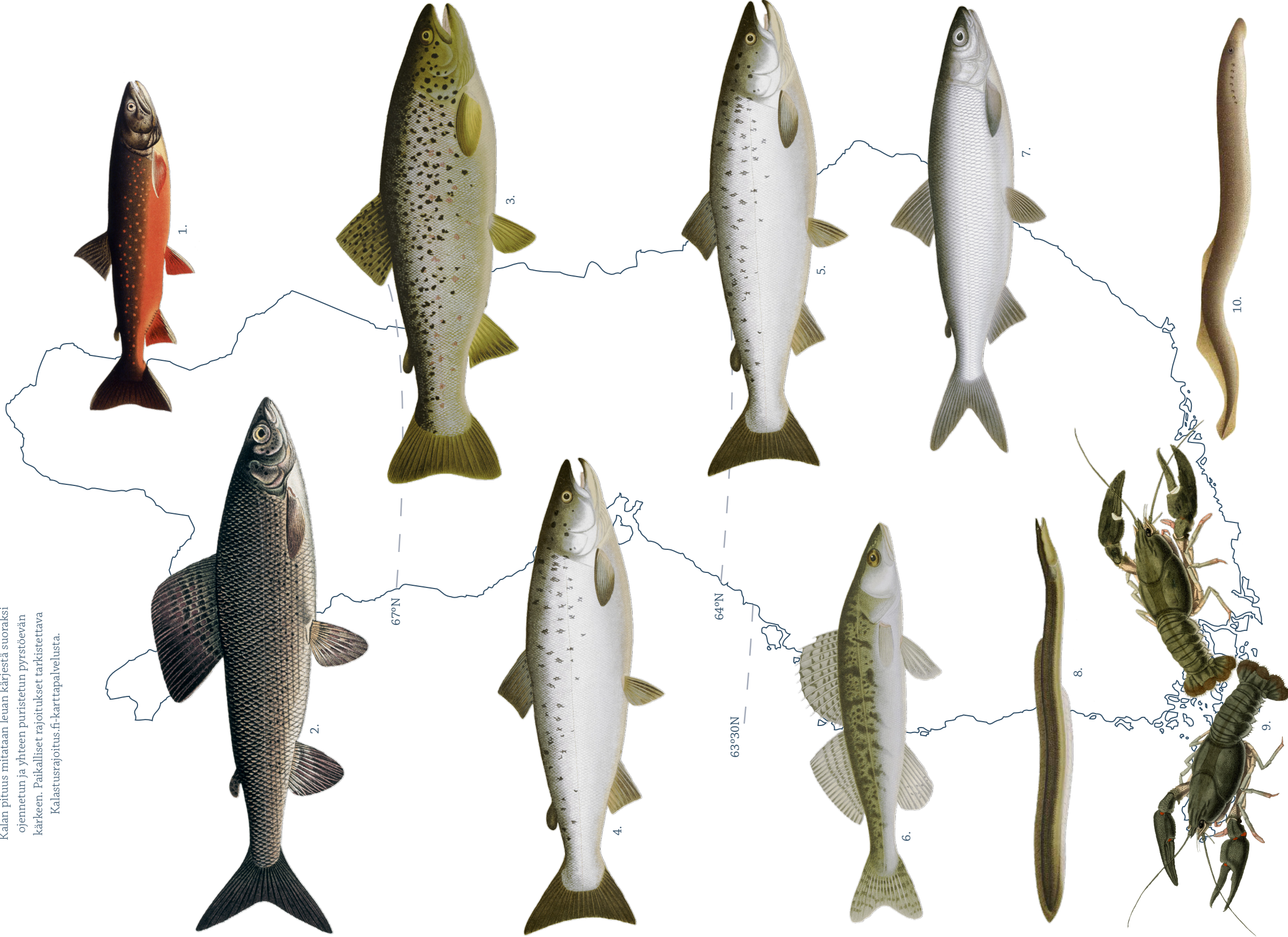
Sesonkiaikoina eli vuodenvaihteessa ja avovesiaikana, varsinkin kesäkaudella, neuvontaa tarvitaan eniten. Kesälomalaiset näkyvät yhtenä piikkinä. Kaikesta valtion vesillä tapahtuvasta kalastuksesta sekä kalastonhoitomaksusta löytyy tietoa Eräluvut.fi-sivustolta. Sieltä voi kätevästi tarkistaa, mitä lupia tarvitsee. Lisäksi Retkikartta.fi-karttapalvelusta voi hakea Metsähallituksen kalastus- ja metsästyskohteita sekä retkeilyyn sopivia kohteita.”

Metsähallitus Eräpalvelut

020 69 2424 (ma–pe 9–16)
eraluvat@metso.fi
www.eräluvut.fi
www.retkikartta.fi

PYNTIMITAT JA RAUHOITUSAJAT

Kalan pituus mitataan leuan kärjestä suoraksi ojennetun ja yhteen puristetun pyrstöevän kärkeen. Paikalliset rajoitukset tarkistettava Kalastusrajoitus.fi-karttapalvelusta.

1. Nieria Inarinjärvessä 45 cm. Kuolimossa ja Saimaassa Puumalansalmen ja Vuoksenniskan välisellä alueella rauhoitettu. Muualla Vuoksen vesistöissä 60 cm, rauhoitettu 1.9.–30.11.	2. Harjus 35 cm. Leveyspiiriin 67°00'N pohjoispuolella 30 cm. Merialueilla rauhoitettu. Leveyspiiriin 67°00'N eteläpuolisissa sisävesissä rauhoitettu 1.4.–31.5.	3. Taimen Rasvaevätön 50 cm. Leveyspiiriin	4. Lohi 60 cm. Leveyspiiriin 63°30'N pohjoispuolella Perämeressä 50 cm. Kiintiö 2 kpl/vrk/hlö. Rauhoitettu joissa ja puroon tai lampeen ei ole	5. Järvihihni 60 cm. Joissa ja puroissa rauhoitettu 1.8.–30.11. Kiintiö Vuoksen vesistöissä 1 kpl/vrk/hlö. Vuoksen ja Hiirolanjoen vesistöissä rasvaevällinen rauhoitettu. Osassa Vuoksen vesistöä	6. Kuha 42 cm. Rasvaevätön rauhoitettu 1.6.–31.8.	7. Siika Mereen laskevissa joissa ja puroissa rauhoitettu 1.9.–30.11.	8. Ankerias Rasvaevätön rauhoitettu 1.10.–31.1.	9. Jokirapu, täplärapu ja kapeasaksirapu Rauhoitettu 1.11.–21.7. klo 12.	10. Nahkiainen Rauhoitettu 1.4.–15.8.
---	---	---	---	---	--	--	--	---	--

TEKSTI JARI SALONEN

Hyvää työtä hankkeissa

KALASTONHOITOMAKSUILLA RAHOITETAAN HANKKEITA, JOTKA EDISTÄVÄT KESTÄVÄÄ KALASTUSTA. ESITTELEMME NIISTÄ NYT KAKSI: HÄMEEN KALATALOUSKESKUS ON SAANUT RESURSSIEJA KALASTUKSENVALVONTAAN JA ÖSTERBOTTENS FISKARFÖRBUND LISÄÄNTYMISALUEIDEN SEURANTATUTKIMUKSEEN. HANKKEISTAMINEN MAHDOLLISTAA VAROJEN KOHDENTUMISEN PAIKALLISIIN JA AJANKOHTAISIIIN TARPEISIIN.

Rannikon kutupaikat kartoitetaan

Pohjanmaan rannikko välillä Kokkola–Kristiinankaupunki on täynnä verrattoman hienoja kalapaikkoja. Paljon täällä kalastetaan. Nyt alueella kartoitetaan kalojen tärkeimmät lisääntymisalueet.

Pohjanmaan rannikkokaista on 250 kilometriä pitkä. Joukkoon mahtuu monenlaista vettä: avomerta, Merenkurkun kivikkoista saaristoa, hienoja jokisuia ja lajistoltaan rikkaita sisäjärvä. Hyvää kalavettä laidasta laitaan.

Kalastuksella on täällä pitkät perinteet. Pohjanmaan rannikon kalatalouden tulevaisuuden näkymiä kartoitettiin pari vuotta sitten ja ne olivat kauttaaltaan myönteiset. Kalan terveysvaikutukset tiedetään ja kuluttajat haluavat lautasleen lähellä tuotettua ruokaa. Ei ihme, että kotimainen lähikala on kuluttajien

arvostusten kärkipäässä.

Pohjanmaan rannikko on hyvin suositettu sekä kaupallisen kalastuksen alueena että virkistyskalastajien keskuudessa. Varsinkin siika, hauki ja ahven vetävät kalastajia alueelle. Siksi on tärkeää, että kalojen lisääntyminen turvataan nyt ja tulevaisuudessa.

Alueen merkittäviä lisääntymisalueita kartoitettiin 2000-luvun alussa. Tuolloin niitä tutkittiin noin 400 kappaletta.

– Kalastonhoitovaroilla nämä paikat tutkitaan nyt uudelleen. Työ on jo alkanut ja keväällä päästään kunnolla vauhtiin. Iso urakka tiedossa, toteaa projektipäällikkö Claes Björkholm.

Sisäjärvet aarreaittoja

Ison meren äärellä kalojen tärkeät lisääntymisalueet ovat yllättävän pienimuotoisia. Ne ovat pääosin jokisuia, pieniä sisäjärvä, fladoja ja kluuveja. Päälläpäin usein hämmäntävän vaatimattoman näköisiä

paikkoja, kaloille kuitenkin elintärkeitä.

Tärkeimmät kartoitettavat lajit ovat ahven, hauki sekä särki. Lahna ja säyneikin lisääntyvät samoilla paikoilla, jossain määrin myös made.

– Tunnetuilta kutupaikoilta tutkitaan veden laatu, etenkin happamuus on tärkeä tekijä. Sitten selvitetään reitit kutupaikoille: esteet ja mahdollinen maan kohoamisen vaikutus. Kasvillisuus kartoitetaan myös. Tällä kokonaisuudella saadaan jo paljon tietoa, Björkholm kertoo.

– Näitä paikkoja yhdistää muiden muassa mataluus ja veden nopea lämpeneminen keväällä. Ne luovat hyvät olosuhteet poikasten kasvulle.

Hankkeen tuloksia odotellaan vuoden 2020 lopulla. ▶

Kuva: Claes Björkholm

“

PÄÄLLÄPÄIN USEIN HÄMMÄNTÄVÄN VAATIMATTOMAN NÄKÖISIÄ PAIKKOJA, KALOILLE KUITENKIN ELINTÄRKEITÄ.

JOS PYYDYKSESTÄ
PUUTTUVAT
LUPAMERKIT TAI
YHTEYSTIEDOT,
JÄTETÄÄN HUOMAUTUS.

Kuva: Aku Ahlholm / Metsähallitus

Kalastajat toivovat valvontaa

Kalastuksen valvonta on tärkeää kalavesien hoitoa. Kun asiaa on kyselyt kalastuksen harrastajilta, he lähes poikkeuksetta toivoisivat valvontaa nykyistä enemmän.

Hämeen kalatalouskeskuksen alueella valvonta on oleellinen osa vesillä tehtävää toimintaa. Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Päijät-Hämeen alueella onkin ehkä suurin määrä koulutettuja valvojia.

– Kalastusta valvotaan läpi vuoden, se on siis lähes jokapäiväistä työtä. Talvella tehdään kaksi – kolme isoa pyydysvalvontaa, vesien auettua seurataan muiden muassa rauhoitusalueiden noudattamista ja kesällä sitten vapakalastajia, ravustajia ja muitakin kalastajia, listaa kalatalousneuvoja **Petri Mäkinen**.

Vaikka valvojat lähtevät vesille päämääränä tarkastaa luvat ja pyydysten laillisuus, käytännössä työ on paljolti neuvontaa ja valistusta. Salapoliisitoiminnasta ei siis ole kyse, liikkeellä ollaan avoimesti ja näkyvästi.

– Meillähän on täällä suuria vesialueita ja moni sanookin, että tapaa kalastuksen valvojan ensi kertaa elämässään. Meidän työhön suhtaudutaan pääsääntöisesti erittäin myönteisesti ja tapahtumasta ollaan iloisen yllättyneitä.

Reilun pelin hengessä

Mäkinen on huomannut vuosien saatossa, että monilla järvillä myös kalastajien sisäinen valvonta toimii hyvin.

– Siinä on sellaista reilun pelin henkeä; kun on itse hoitanut lupamaksut asianmukaisesti, toivoo että muut tekisivät samoin.

Kun lupia lähdetään tarkistamaan, ei pyydystakavarikot ole päämääränä. Jos

pyydyksestä puuttuvat lupamerkit tai kalastajan yhteystiedot, merkkeihin jätetään huomautus. Mikäli tilanne ei korjaannu, otetaan muut lain sallimat keinot käyttöön.

– Yleensä huomautus riittää. Ja kun pyydykset tarkistetaan järvellä, niihin jätetään viesti tarkastuskäynnistä.

Kalastuslain uudistuksen myötä lupajärjestelmä yksinkertaistui. Tämänkin valvojat kuulevat kalastajia tavatessaan.

– Ja aika monet tietävät jo, että lupamaksurahat palautuvat pääosin takaisin järveen. Täällä on tehty kaislikoiden niittoa, viety koululaisia kalaan ja sitten tietysti tehdään kalaistutuksia. Valvonta sopii siihen jatkoksi aivan mainiosti, Petri Mäkinen ynnäilee. ■

KALASTONHOITOMAKSUISTA KERTYY VUOSITTAIN LÄHES KYMMENEN MILJOONAN EURON POTTI, JOKA EI KATOA VALTION POHJATTOMAAN KASSAAN VAAN PALAA HYÖDYTTÄMÄÄN KALASTAJIA.

TEKSTI ANNA SIEVINEN

KALASTON- HOITOMAKSU PALAUTUU KALASTAJIEN ILOKSI

VUONNA 2019 HANKE-
RAHOITUKSEN PAINO-
PISTEENÄ OVAT UUSIEN
KALATALOUSALUEIDEN
KÄYTTÖ- JA HOITO-
SUUNNITELMAT.

– Kalastonhoitomaksuilla tuetaan valtakunnallista ja paikallista kalastustoimintaa monin tavoin, sanoo johtava kalatalousasiantuntija **Mikko Koivurinta** ELY-keskuksen Rannikon kalatalouspalveluista.

Osa potista jaetaan vesialueiden omistajille korvauksena viehekalastuksesta heidän vesillään.

– Näistä omistajakorvauksistakin merkittävä osa käytetään kalaveden hoitoon, Koivurinta huomauttaa.

Kalatalouden järjestöt saavat rahapotista osansa, maa- ja metsätalousministeriö myöntää varoja valtakunnallisiin hankkeisiin ja rahaa jaetaan myös toiminta-avustuksina uusille 118 kalatalousalueelle.

Tämän lisäksi kolme kalatalousasioista vastaavaa ELY-keskusta saa jokainen noin puoli miljoonaa euroa.

– ELY-keskukset jakavat rahat erilaisiin kalastusta edistäviin hankkeisiin hankemusten perusteella, Koivurinta toteaa.

Hankerahoitusta voivat hakea yhdistykset, järjestöt ja osakaskunnat esimerkiksi nuorten kalastusharrastuksen tukemiseen, kalastuksenvalvontaan ja kalojen luontaisen lisääntymisen edistämiseen, kuten kutualueiden ja virtavesien kunnostamiseen.

– Vuonna 2019 hankerahoituksen painopisteenä ovat uusien kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmat.

Koivurinnasta on erityisen hienoa nähdä, että paikallisella tasolla on halua

järjestää kalastukseen liittyvää toimintaa.

– Hankkeet ovat useimmiten nuorisolle kohdennettuja hankkeita, kuten perhonsidontakursseja tai kaupallisten kalastajien toimintaan tutustumista.

Kalastonhoitomaksuista saadut tulot jakautuvat ELY-keskusten kautta ympäri Suomea. Samalla huolehditaan, että kala- ja rapukannat pysyvät monimuotoisina.

– Näemme positiivisena asiana myös niin sanottujen vähäarvoisten kalalajien käyttöä edistävät hankkeet, Koivurinta sanoo. ■

TEKSTI IRA HONKONEN

Kalatalousalue on keskeinen kalastonhoitaja

UUDEEN ALUSTA VOIMAAN ASTUNUT UUSI KALATALOUSALUEJAKO ON OTETTU KALASTAJIEN KESKUUDESSA VASTAAN ODOTTAVIN MIELIN. TOISAALTA YHTENÄISEMPI VESISTÖ ON KATSOTTU JÄRKEVÄKSI KOKONAISUUDEKSI, TOISAALTA OLLAAN HUOLISSAAN SUUREMMAN YKSIKÖN MUKANAAN TUOMISTA MUUTOKSISTA.

Uuden kalastuslain mukaisesti Suomen vesialueet on jaettu tämän vuoden alusta 118 kalatalousalueeseen. Entiset kalastusalueet on lakkautettu ja niistä on muodostettu suurempia, yhtenäisiä alueita. Kalatalousalueet muodostuvat luonnollisten vesialueiden ja kalojen vaellusreittien mukaisesti hallintorajoista ja omistussuhteista riippumatta.

Kalatalousalueiden tehtäviä ovat muun muassa kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu, käyttö- ja hoitosuunnitelman laadinta, toimeenpääntö ja sen vaikutusten seuranta, kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus sekä kalastuksenvalvonnan järjestäminen. Kalatalousalueiden toimintaa rahoitetaan

kalastonhoitomaksuilla kerätyillä varoilla. Kalastusoikeus kuuluu edelleen vesialueen omistajalle.

Pitkällä rannikolla paljon yhteistä

Länsirannikolla Norra Svenskan ja Uusikaarlepyyn yhdistyminen tapahtuu siinä mielessä kivuttomasti, että alueilla on ollut yhteinen isännöitsijä jo kymmenen vuoden ajan.

– Yhdistyminen on meidän kannalta siitä hyvä, että meillä on hyvin samanlaiset alueet, rannikkomerta ja jokia. Myös alueella sijaitsevien tehtaiden vaikutukset ovat molemmille tuttuja. Ainoastaan alueen suuri koko ja pitkät välimatkat voivat aiheuttaa ongelmia – Oravais-Fjärdinilla Kokkolaan tulee edestakaista matkaa jopa 150 kilometriä. Tämä voi vaikeuttaa jäsenien saamista uuteen hallitukseen, alueiden isännöitsijä **Birthe Wistbacka**

mieltii alkuvuodesta.

Norra Svenskan ja Uusikaarlepyyn kalastusalueet kokoontuivat siirtymäaikana kerran. Yhteisesti päätettiin jo, että uusi kalatalousalue nimetään alueista suuremman Norra Svenskan mukaan.

Kalastonhoitomaksuista kertyvät varat ovat menneet pitkälti kalatalousalueen toiminnan pyörittämiseen.

– Sillä vähällä mitä kalastuskorttiraistoista on jäänyt, on yritetty houkutella nuoria kalastuksen pariin. Olemme pitäneet kouluille retkipäiviä kalastuksen parissa. Ne ovat olleet tykättyjä.

Koko uuden Norra Svenskan kalatalousalueelle sijoittuu useita suurtehtaita. Niillä on Wistbackan mukaan hyvät ja huonot puolensa. Tehtaat osallistuvat kalavesien hoitoon istutusvelvoitteilla ja rannikolle istutetaankin vuosittain suuret määrät siikaa, taimenta ja kuhaa. Tehtaitten kalatalousmaksuilla on myös rahoitettu ankeriasprojektiä, jossa on seitsemän vuoden ajan istutettu ankeriasta Luodon-Öjan-järveen.

Kuva: Markku Jokela / Österbottens Tidning

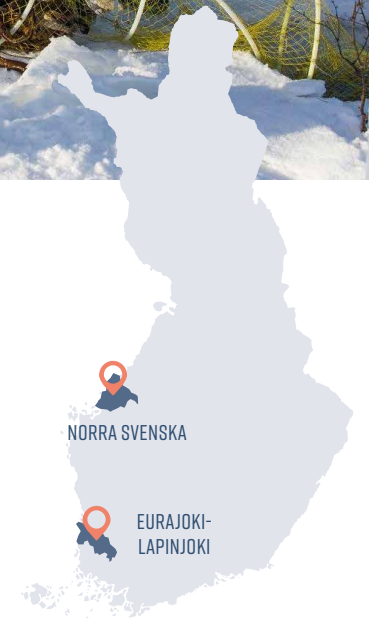

Kuva: Olli Kotilainen

▲ **MARKKU MÄNTYRANTA** on pitkän linjan kalastaja. Tässä hän kokee maderysää.

◀ **BIRTHE WISTBACKA** on Norra Svenskan isännöitsijä. Siian mätiä lypsettiin istutusta varten.

KAIKKI KALATALOUSALUEET KARTALLA:
Ahven.net > Kalatalousalueet

“

KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN
TEKEMINEN TÄLLE ALUEELLE ON
ERITTÄIN HAASTAVAA.

Satakunnassa varauduttu ajan kanssa

Satakunnassa Säköylän Pyhäjärven vesiä ikänsä kokenut **Markku Mäntyranta** odottaa jännityksellä, mitä aiempaa suurempi kalatalousyksikkö tuo tullessaan. Säköylän Pyhäjärven kalastusalueen toiminnassa hän on ollut sen perustamisesta, vuodesta 1990 lähtien, viimeiset kymmenen vuotta alueen isännöitsijänä. Nyt lyödään hynttyyt yhteen neljän muun hyvin eri tyyppisen kalastusalueen kanssa.

– Uuden, aiempaa suuremman yksi-

kön myötä paikallinen asiantuntemus asetetaan vaakalaudalle. Eniten jännittää nähdä, onko halua palvella kaikkia tasapuolisesti, kun päätöksenteko etääntyy.

Kahden vuoden siirtymäajalla uuden kalatalousalueen muodostavat kalastusalueet kokoontuivat peräti seitsemän kertaa.

– Katsoimme, että on parasta aloittaa yhteistyö omaehtoisesti ja olemme päässeet jo hyvään yhteistyöhön. Teimme ensimmäisen karttarajoituksenkin puoli-toista vuotta sitten.

Eniten yhdistymisessä huolettaa se, kuinka kalatalousalueen rahoitus hoituu, sillä valtion kalastuskorttirahat ovat vähentyneet vuosi vuodelta.

– Meillä on herrasmiessopimus, jonka mukaan jokainen entinen kalastusalue pitää omat rahansa. Kalastonhoitomaksuista tulevilla varoilla pyöritetään toimintaa ja kalastusluvilla kukin kattaa omien kalavesiensä hoitamisen.

Eurajoki-Lapinjoki-kalatalousalueen

uudet osapuolet kalastavat hyvin erilaisissa olosuhteissa. Mukana on sisävesiä, merta ja jokia. Pyhäjärvellä on voimakkaasti kaupallista kalastusta ja se voi siksi taloudellisesti hyvin. Köyliöjärvi on pieni järvi, Raumanmerellä ja Luvialla on merikalastusta ja Eurajoella jokimaisemaa.

– Hoitosuunnitelman tekeminen tälle alueelle on erittäin haastavaa ja siihen tarvitaan ammattilainen. Onneksi hoitosuunnitelmiin on luvattu hankerahaa.

Käyttö- ja hoitosuunnitelman teossa vaikeutena tulee olemaan kalakannan arvioiminen ja sen määrittäminen, paljonko kannat kestävät kalastusta. – Nythän kalasaalis tiedetään vain kaupallisilta kalastajilta, sillä he tekevät saalisilmoituksen Luonnonvarakeskukselle. Harrastajien saaliit eivät ole missään kansissa.

Kalastukseen onkin kehitteillä Oma riista-järjestelmän tyyppien saalisilmoitus, jotta myös harrastajapuolen saaliista saataisiin tietoa. ■

“

OLEMME YRITTÄNEET HOUKUTELLA
NUORIA KALASTUKSEN PARIIN.

KUINKA LÖYTÄÄ KALASTUSLUVAN MYYJÄ?

KALASTAJALLA TULEE TOISINAAN OLLA
KALASTONHOITOMAKSUN ELI KALASTUSKORTIN LISÄKSI
MYÖS VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA ELI KALASTUSLUPA.

Vesialueen omistajan lupa vaaditaan vir-
tavesissä ja erityiskohteilla (kalastusrajoit-
tus.fi), pyydyskalastuksessa, usean vavan
kalastuksessa ja ravustuksessa.

Kalastuslupan myyjän löytäminen ei
aina ole yksinkertaista. Eri vesialueiden
lupatietoja ei ole missään kootusti, sillä
lupamyynti ehtoineen on kunkin omista-
jan itsensä vastuulla.

Jotkin osakaskunnat, yhtenäislupa-alueet
ja julkisyhteisöt ilmoittavat lupakäytän-
nöistään avoimesti. Omien nettisivus-
tojen ja myyntipisteiden lisäksi käytössä

saattavat olla ulkopuoliset myyntipal-
velut.

Vesialueen yhteystietoja voi myös tie-
dustella kalatalousalueen kautta. Joskus
lupamyynnin jäljille päästäkseen on vain
osattava kysyä oikeilta ihmisiltä kuten
tututuilta paikallisilta, kunnantalolta,
kyläkaupasta tai huoltoasemalta.

Valtion vesialueiden lupia voi ostaa
kalastustavasta riippuen Eräluvut.fi-
verkkokaupasta, palvelunumerosta
020 69 2424 tai mobiililupana. ■

Kalastuksen- valvojen työtä esitellään videosarjassa

Kalastuksenvalvojen tärkeästä työstä
Suomessa kertoo Kalatalouden Keskus-
liiton ja Kalastajan Kanavan yhteistyönä
tekemä kaksiosainen videosarja Ainutlaa-
tuisten kalavesiemme valvojat. Valvonta
on tullut aikaisempaa ammattimaisem-
maksi ja näkyvämmäksi, muun muassa
koska valtio on myöntänyt lisää varoja
valvonnan kehittämiseen ja lisäämiseen.
Kalastuksenvalvoja halutaan jatkossa
nähdä yhä enemmän kalastajien
neuvojana sekä kalavesien suojelijana.

> [Kalastajankanava.fi/](https://kalastajankanava.fi/)
Kalastuksenvalvonta

Rasvaevällinen taimen on rauhoitettu merialueilla

Taimen, jolla on rasvaevä, on vuoden
2019 alusta kokonaan rauhoitettu Suo-
menlahden lisäksi myös muilla merialu-
eilla. Rasvaeväleikattuja mitantäyttäviä
taimenia saa edelleen ottaa saaliiksi.

Lapset kalaan

Valtakunnallinen kalastuspäivä on tänä
vuonna 15. toukokuuta. kalastonhoito-
maksuvaroilla rahoitetaan ympäri Suo-
men järjestettäviä kymmeniä tapahtumia,
joissa yli 10 000 peruskoululaista saa
kädestä pitäen opastusta kalastuksen
ja kalankäsittelyn saloi-
hin. Lisäksi koululuokat
voivat osallistua viikon
kestävään saaliskalojen
bongauskilpailuun.

> [Ahven.net](https://ahven.net) > Kalastus >
Valtakunnallinen kalastuspäivä

Vapapäivää vietetään jälleen kesäloman
ensimmäisenä lauantaina eli 8. kesäkuu-
ta. Tuolloin alaikäiset kalastavat ilmakei-
si useilla kymmenillä Metsähallituksen
vapakalastuskohteilla joko Suomen
Vapaa-ajankalastajien opastuksella tai
omatoimisesti. Nyt kymmenettä kertaa
järjestettävän tapahtuman suosio on
kasvanut vuosi vuodelta.

> [Eräluvut.fi](https://eräluvut.fi)/Vapapäivä

Kalastus kotouttaa maahanmuuttajia

Suomessa ja muissa Pohjoismaissa on viime vuosina tutkittu tapoja,
joilla luontoa voitaisiin hyödyntää osana maahanmuuttajien
kotoutumista. Esimerkiksi pilkkiminen on erittäin suosittu aktiviteetti.
Siinä missä patikointi metsässä on outo ajatus, kalastaminen on tuttua
monelle kulttuurille ja ruoan hankkiminen ajatuksena kannustaa.
Innostus syntyy usein jo ensimmäisellä retkellä eikä yhteisen
kielen puuttuminen ole luonnossa ongelma.

> [Metsa.fi](https://metsa.fi)/Esikoto

Kuva: Pertti Kuusisto / Metsähallitus

Tarkista rajoitukset karttapalvelusta

Kalastonhoitomaksu ei oikeuta vapaa-ajankalastukseen rauhoitetuilla vesialueilla, erillisen luvan vaativilla erityiskohteilla tai vaelluskalapitoisissa koski- ja virtavesissä. Paikallisesti voidaan asettaa kalastusasetusta tiukempia kalastusrajoituksia, jos se on tarpeen kalakantojen suojelemiseksi. ELY-keskukset voivat rajoittaa tai kieltää kalastuksen alueellisesti, rajoittaa pyydysten määrää sekä asettaa saaliskiintiötä tietyn lajin tai kannan suojelemiseksi.

> [Kalastusrajoitus.fi](#)

Ankerias on rauhoitettu lokakuusta tammikuuhun

Ankeriaan kalastus on kielletty kokonaan 1.10. ja 31.1. välisenä aikana. Asetusmuutos astui voimaan viime syksynä ja on voimassa koko Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Ankeriaan pyydystäminen, myynti ja sellaisten pyydysten käyttö, jotka erityisesti soveltuvat sen pyydystämiseen, on kielletty. Sivusaaliina saatu ankerias tulee vapauttaa.

Haluatko auttaa kalastus-tutkimusta?

Voit auttaa Luonnonvarakeskuksen tutkijoita palauttamalla kalamerkin, jolloin kiitokseksi saat korvauksen (5 €) sekä tiedot kalan istutuspaikasta ja istutuskoosta. Kaikki vuoden 2019 aikana kalamerkin palauttaneet osallistuvat kalastusaiheisten palkintojen arvontaan. Voit myös ilmoittaa harvinaisesta saalis-kalasta, jolloin autat selkiyttämään kuvaa puutteellisesti tunnettujen kalalajien levinneisyydestä ja runsaudesta.

> [Luke.fi](#) > Tietoa luonnonvaroista
> [Kalat ja kalatalous](#)
> [Osallistu kalatutkimukseen!](#)

Millaisia ovat vapaa-ajan-kalastajat?

Monet Suomen lukijoista vastasivat viime vuoden loka-marraskuussa tämän päivän vapaa-ajan kalastajaprofiileja kartoittavaan kyselyyn. Tutkimusryhmä kiittää lämpimästi kaikkia kyselyyn osallistuneita! Tuloksia hyödynnetään monipuolisesti kalastusharrastuksen edistämiseksi ja vapaa-ajan kalastuspalveluiden kehittämisessä. Niitä esitellään kuluvan vuoden aikana eräalan aikakauslehdissä, järjestölehdissä ja tapahtumissa. Tutkimusraportti on kesäkuusta alkaen luettavissa sähköisenä Luonnonvarakeskuksen julkaisuarkistossa.

> [Jukuri.Luke.fi](#)

Tietopaketti alueellisen kalataloussuunnittelun avuksi

Miten varmistetaan, että kalastus on kestävä? Miten kalalajit ja kalakannat pidetään monimuotoisina ja elinvoimaisina? Luonnonvarakeskuksen julkaisema Kalavarojen käyttö ja hoito -opaskirja tarjoaa tietoa ja suosituksia kalatalousalueille, viranomaisille, osakaskunnille, yksityisille kalavesien omistajille ja kalatalousneuvonnalle sekä kalatalousopetukselle. Opaskirja on saatavilla sekä verkkojulkaisuna että painettuna. Ruotsinkielinen versio julkaistaan syksyllä 2019.

> [Luke.fi/Kalavarojen-kaytto-ja-hoito](#)

Vapaa-ajan-kalataloudelle uusi strategia

Vapaa-ajankalatalouden uusi, osallistaen valmisteltu kehittämisstrategia valmistuu kevään aikana. Pääpaino on vapaa-ajankalastuksen, mukaan lukien kalastusmatkailun, edellytysten ja arvostuksen kehittämisessä: siinä, millaiseen tulevaisuuteen vapaa-ajankalastuksessa ja kalastusmatkailussa tulisi pyrkiä. Tavoitteisiin on liitetty esimerkkejä mahdollisista konkreettisista toimenpiteistä ja toteuttajista.

> [MMM.fi](#) > [Kalat](#) > [Strategiat ja ohjelmat](#)

Luonnonkalaa voi syödä huoletta

Suomessa on runsaasti luonnonkalaa, jonka käyttöä voi lisätä turvallisesti. Tämä selviää EU-kalat III -tutkimuksesta, jonka mukaan useimmissa kotimaisissa kaloissa on erittäin vähän ympäristömyrkyjä. Näitä kaloja ovat muun muassa siika, muikku ja särki sekä merialueiden ahven, kuha ja made. Lisäämällä kotimaisen luonnonkalan käyttöä voidaan saavuttaa kansanterveydellisiä hyötyjä, lisätä lähiruuan tarjontaa sekä edistää kalataloutta. Luonnonkalojen kulutus poistaa lisäksi vesistä ravinteita, mikä tukee sekä vesienhoitoa että kiertotaloutta.

Ruokavirasto huolehtii kalaruoankin turvallisuudesta

Elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto sekä osa Maanmittauslaitoksen tietotekniikan palvelukeskusta on yhdistetty vuoden alusta alkaen Ruokavirastoksi. Ruokavirasto edistää, valvoo ja tutkii elintarvikkeiden turvallisuutta ja laatua sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Se muun muassa ohjeistaa kalojen ja rapujen turvalliseen ja terveelliseen hyödyntämiseen ruoaksi kotiloissa, tutkii kaloissa ja ravuissa esiintyviä tauteja ja pitoisuuksia sekä valvoo kaupallista kalataloutta.

> [Ruokavirasto.fi](#)

Palvelunumero: 020 69 2424 (ark. 9-16)

INTERNATIONAL YEAR OF THE SALMON

Kansainvälinen lohen vuosi näkyy myös Suomessa

Kansainvälistä lohen vuotta vietetään 2019 ja juhlallisuudet jatkuvat vuoteen 2022 asti. Suomessa lohen elinoloja parannetaan etenkin rakennetuissa vesistöissä, missä puretaan vaellusesteitä ja etsitään ratkaisuja patojen ohittamiseksi. Vesistöissä tehdään myös runsaasti jokiluonnon ennallistamistoimia ja kutupaikkojen kunnostuksia. Tornionjoen lohikannan elpymisen maailman vahvimaksi lohikannaksi on yksi suurimmista menestystarinoista.

> [YearOfTheSalmon.org](#)

Meriopus.fi on merellä liikkujan uusi kartta

Onko venematkan varrella kiinnostavia vierailukohteita? Onkohan mökkirannan lähellä havaittu sinilevää? Muun muassa näihin kysymyksiin vastaa uusi, mobiilisoveltuva Meriopus-karttapalvelu. Se on ensimmäinen osa merellisen tiedon saatavuutta helpottavaa Itämeri-portaalia, joka julkaistaan kokonaisuudessaan loppusyksystä 2019. Portaali tarjoaa muun muassa reaaliaikaista meritietoa, karttoja, ladattavia tutkimusaineistoja, tietoa meren tilasta ja opetusmateriaaleja.

> [Meriopus.fi](#) > [Itämeri.fi](#)

Kuva: Mats Westerborn / Metsähallitus

KALASTUSKORTTI

Kohde
Lupatyyppi
Voimassa
Tunnistenumero
Maksettu

Kalastonhoitomaksu
Kalastonhoitomaksu / 2019
Voimassa 31.12.2019 saakka

Todistus kalaston-
hoitomaksusta

Luvanhaltija
Osoite

Leikkaa talteen!

- HALUTESSASI LAMINOI KALASTUSKORTTI KESTÄVÄKSI.
- PIDÄ KALASTUSKORTTI MUKANA AINA KALASTAESSASI.

OTA RENNOSTI, LUVAN KANSSA.

KALASTONHOITOMAKSU ON
HENKILÖKOHTAINEN. TOSITE
KUTEN KALASTUSKORTTI
TAI MAKSUKUITTI ON
TARKASTUSTILANTEESSA
ESITETTÄVÄ PAPERISENA
TAI SÄHKÖISENÄ.

Kalastonhoitomaksurekisteriä
ylläpitää Metsähallitus.

MIHIN RAHAT KÄYTETÄÄN?

Kalastonhoitomaksuilla
hoidetaan kalavesiä ja
kalakantoja sekä valvotaan
kalastusta ja neuvotaan
kalastajia. Tässä lehdessä
kerrotaan, kuinka sinunkin
kalastonhoitomaksusi
hyödyttää kalastonhoitoa!

MYYNTIPAIKAT

Metsähallituksen
Eräluvai.fi-verkkokauppa

Metsähallituksen
palvelunumero
020 69 2424
(arkisin klo 9–16)

Metsähallituksen
luvanmyyntipaikat

R-kioskit (palvelumaksu 3 €)

KALASTONHOITOMAKSU

45 € / VUOSI
15 € / VIIKKO
6 € / PÄIVÄ

KALASTUSLUPIEN TARPEEN MÄÄRITTÄVÄT KALASTUSTAPA JA KALASTAJAN IKÄ

KALASTUSTAPA	18-64-VUOTIAAT	ALLE 18-VUOTIAAT JA 65 VUOTTA TÄYTTÄNEET
ONKIMINEN, PILKKIMINEN JA SILAKANLITKAUS	MAKSUTON *	MAKSUTON *
VIEHEKALASTUS YHDELLÄ VAVALLA	KALASTONHOITOMAKSU *	MAKSUTON *
PYYDYSKALASTUS JA RAVUSTUS	KALASTONHOITOMAKSU JA VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA	VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA
VIEHEKALASTUS USEALLA VAVALLA	KALASTONHOITOMAKSU JA VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA	VESIALUEEN OMISTAJAN LUPA

* Ei voimassa vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla, kalastuskieltoalueilla eikä kohdekohtaisen luvan vaativilla erityiskohteilla.

KALASTUSRAJOITUS.FI